

Dwars door de duinen

Nieuwtjes en weetjes over planten, dieren en duinen

Oude uilen

Al meer dan vijftig jaar doen Fred en Henk-Jan Koning onderzoek naar bosuilen in de Amsterdamse Waterleidingduinen. Ze ringen de uilen, volgen de territoria en vangen ze af en toe terug om de ringen af te lezen. Op deze manier hebben ze - als liefhebbers - een schat aan informatie verzameld over het leven van bosuilen in het duin. Ze volgden onder andere een mannetje en een vrouwtje die allebei in 2014 overleden. Het mannetje was bijna 19 jaar, het vrouwtje ruim 15. Het waren geen partners, ze leefden in verschillende terreindelen. Beide waren erg honkvast. Hun hele lange uilenleven brachten ze door in hetzelfde stukje duin.

Bosuil. Foto: Joost Bouwmeester

Overstekend duin

In het noordwesten van Nationaal Park 'Zuid-Kennemerland', ruim 500 meter ten noorden van het bekende paviljoen Parnassia, ligt de Noordwest Natuurkern. De afgelopen jaren is hier flink geplagd en gegraven om verstuingen op gang te brengen. Dat blijkt inmiddels aardig gelukt. Op sommige plekken stuift veel zand tot over de fietspaden. Maar in de Noordwest Natuurkern komt natuur op de eerste plaats. Fietzers moeten daarom voorrang geven aan het wandelende duin.

Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Foto: Joost Bouwmeester

Voorjaar in het duin: vingerhelmbloem

Vingerhelmbloem is een echte voorjaarsbode. Hij groeit in landgoedbossen op de oude duinen. Vroeger werd hij voorjaarshelmbloem genoemd. Hij lijkt veel op de zeldzame holwortel. Die vind je op dezelfde soort plekken. Holwortel bloeit ook in de lente en is dus net zo goed een voorjaarshelmbloem. De naamsverandering is dus wel logisch. Dat van die vinger duidt op het belangrijkste verschil met holwortel. Het schutblad - het eerste blad direct onder de bloem - is bij holwortel vrijwel rond, zonder insnijdingen, bij vingerhelmbloem is het handvormig ingekeept.

Vingerhelmbloem. Foto: Joost Bouwmeester

Plan B

Jarenlang toebde de gemeente Den Haag over de toekomst van Ockenburgh. Deze historische buitenplaats - gesticht in 1650 - ligt direct ten zuiden van Den Haag. Iedere Hagenaar kent het, de rest van Nederland niet of nauwelijks. Het is een van de (vele) duingebieden die samen het ook al niet zo bekende Natura 2000-gebied 'Solleveld & Kapittelduinen' vormen. Sinds 2010 wordt het landgoedbos beheerd door het Zuid-Hollands Landschap. Vorig jaar is de boel flink opgeknapt. Voor de fraaie Villa Ockenburgh heeft een aantal organisaties onder de geuzennaam 'Plan B' allerlei ideeën bedacht. Het gebouw wordt gerestaureerd, de historische (pluk)tuin wordt in ere hersteld, er komt een restaurant en er worden allerlei evenementen georganiseerd.

Villa Ockenburgh. Foto: Joost Bouwmeester

Kleinste grasje van Nederland

Dwerggras is een van de allerkleinste plantjes van Nederland. Vaak is hij niet groter dan een centimeter. Een grasje en dan ook nog een dwerg, hoe vind je die? Dat valt eigenlijk wel mee. Op de plekken waar hij staat zijn het er vaak honderden of duizenden. De aartjes zijn bordeauxrood. De witte meeldraden vormen daarmee een mooi contrast. Dwerggras is een zeldzaam plantje, van oudsher bekend van zandige akkers. Tegenwoordig komt hij bijna alleen nog in de duinen voor, waar hij lijkt toe te nemen. Vorig voorjaar waren er grote groeiplaatsen op De Hors op Texel en in Heerenduinen (bij Santpoort), en kleinere bij Casticum en in de Oostduinen op Goeree.

Dwerggras. Foto: Theo Westra

Hoog water voor weidevogels

Weidevogels in de duinen? Jawel, op de venige 'strandvlakten' van het Oude Duinlandschap broeden vele tientallen grutto's, tureluurs, kieviten en scholeksters. Een van de grootste strandvlakten is de Duivenvoordse en Veenzijdse Polder. Deze ligt tussen de oude strandwallen van Wassenaar aan de ene en Leidschendam-Voorschoten aan de andere kant. Het grootste deel bestaat uit weidevogelgrasland. Om de weidevogelstand verder te verbeteren verhoogt Staatsbosbeheer als beheerder van dit natuurreservaat er dit voorjaar de waterstand. Een hogere grondwaterstand zorgt voor meer insecten en voor de goede 'timing': niet te vroeg, maar pas als de kuikens er zijn.

Kievit kuiken. Foto: René van Rossum

Meer berichten op duinbehoud.nl, facebook en twitter

Kan je niet wachten op de volgende aflevering van Dwars door de Duinen? Geen probleem. Op www.duinbehoud.nl vind je in de rubriek 'Actueel' (bijna) dagelijks verse nieuwtjes over alles wat er in en om de duinen gebeurt. Op de facebookpagina van Duinbehoud worden ook excursies en andere activiteiten in de duinen aangekondigd. Op twitter vind je het laatste nieuws en de mooiste foto's van de #duinen.